

Thus, author believes that impact investing is an actual tool of investment in the future. This raises the question of whether such investments should remain a special case of traditional investment or it is necessary that impact-investment becomes a kind of global trend into which, as a particular case, ordinary commercial investments enter. That is, the process of investment is transformed through a social mission and contributes to the creation of a “social capitalism” formation. Impact investment is quite popular in the world today.

Reference

1. HILORME, T. et al. (2018). Innovative model of enterprises personnel incentives evaluation. In: Academy of Strategic Management Journal, London, 2018, 17, 3, pp. 1-6.
2. KARPENKO, L.N. (2015): Multi-index models and methodological base for innovative and investment analysis of enterprises. In: Institutional framework for the functioning of the economy in the context of transformation: Collection of scientific articles. Montreal, 2015. pp. 287-292.
3. KARPENKO, L. (2018): Conceptual bases of investment controlling and impact investing: process modeling of international strategies. In: Journal of International Relations, Bratislava, 3/2018, Volume XVI. – pp. 292-323.

Тельнов Анатолій Сергійович,
д.е.н., професор кафедри
маркетингу і торговельного
підприємництва
Хмельницького національного
університету

РОЛЬ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ЗА УМОВ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Проблеми і суперечності, що постали в процесі трансформації соціально-економічної системи в Україні, актуалізують вивчення і використання як теоретичних, так і практичних аспектів соціальних факторів виробництва. У постіндустріальному суспільстві вся духовна надбудова інтегрується в систему виробництва. Постіндустріальне суспільство характеризується культуроцентричністю: зростає роль "людського фактора" і всієї спрямованої на нього системи соціогуманітарного знання.

Питання, пов'язані з загостренням невідповідності технократичних концепцій з дійсністю, почали дискутуватися найбільш гостро в середині ХХ

століття. Проблеми людського розвитку виходять на перший план в 50-60-х роках минулого століття з одночасним оформленням теорії людського капіталу (США). У її витоків стояли представники так званої „чиказької школи” Т. Шульг, Г. Беккер, Б. Вейсброд, Дж. Мінцер, Л. Хансен. Пізніше великий внесок в її розробку зробили М. Блауг, С. Боулс, Й. Бен-Порет, Р. Лейард та інші. Значний внесок у дослідження проблем розвитку людського капіталу зробили провідні вітчизняні вчені-економісти. Однак, дослідженням проблем розвитку людського капіталу приділяється недостатньо уваги, особливо в умовах трансформації суспільства від індустріального до постіндустріального.

Вперше термін "постіндустріальне суспільство" був використаний американським соціологом Девідом Рісменом (1909-2002 рр.) в його роботі "Дозвілля і праця в постіндустріальному суспільстві", опублікованій в 1958 р Основоположниками концепції постіндустріального суспільства є Деніел Белл і Елвін Тоффлер.

У трактуванні Д. Белла постіндустріальне суспільство являє собою суспільство, в якому на перше місце висувається сфера нематеріального виробництва, в якому відбуваються серйозні зрушення, а саме: в економіці - зрушення від обробних галузей до сфери послуг, в технології провідну роль починають грати засновані на науці галузі промисловості. Д. Белл підкреслював, що в постіндустріальному суспільстві змінюється характер соціальної структури, виникають нові мережеві структури і здійснюється перехід до інформаційного суспільства, або суспільства знань" [1] .

Вітчизняні економісти, розглядаючи сучасне постіндустріальне суспільство, відзначають наступні його особливості:

- у структурі виробництва стали переважати інформаційні ресурси, тому не виникає притаманна традиційній економіці проблема розподілу обмежених ресурсів;

- в економіці все в більшій кількості виробляються високотехнологічні товари та послуги, внаслідок чого знижується залежність виробництва від країн - виробників промислової продукції;

- основним чинником економічного зростання стає реалізація людьми свого інтелектуального потенціалу, а найбільш прибутковими інвестиціями - інвестиції в людський капітал.

Отже, важливим і необмеженим напрямом використання постіндустріальних процесів є розвиток людини, нагромадження людського капіталу як вирішального фактора розвитку економіки і суспільства в цілому. Нове суспільство докорінно змінює становище людини в суспільстві, забезпечує підвищення освітнього, професійного і культурного рівнів,

всебічний її розвиток, переростання людини економічної в людину творчу, утвердження творчої діяльності людини.

Проте аналіз показує, що не всяка розумова праця є творчою. Багато працівників з вищою освітою зайняті рутинною роботою, яка далека від творчості. Це означає, що в сучасних умовах не лише фізична, але й розумова праця є виявленням людини економічної, оскільки вона керується в процесі праці матеріальними інтересами, матеріальною мотивацією. Творча праця, творча діяльність є внутрішньою потребою людини. Творчий характер праці виявляється у все нових галузях і сферах економіки. Наприклад, у багатьох галузях промисловості з'явилися дизайнери, кутюр'є, які завдяки своїй творчій праці створюють високі зразки взуття, автомобілів, побутової техніки тощо. Як би добре не були зроблені речі, в тому числі й техніка, але без художнього їх оформлення вони не користуватимуться великим попитом.

Сьогодні головним економічним ресурсом стають інформація і знання, тобто інтелектуальні ресурси, докорінно змінилися функції знань. У сучасній економіці знання можуть "виступати як безпосередній продукт виробництва, як предмет безпосереднього кінцевого споживання, як виробничий ресурс, знаряддя або інструмент управління, як засіб консолідації суспільства та відтворення суспільних інститутів.

В той же час видозмінюються умови досягнення конкурентних переваг: конкурентоспроможними стають ті контрагенти, які раціонально і ефективно використовують свої інтелектуальні ресурси, спостерігається зростання наукоємності товарів і послуг, збільшуються витрати на інтелектуальноємні товари і послуги, підвищується частка наукомістких товарів у міжнародному обміні. Що стосується змін у структурі ринку праці, то тут спостерігається формування й зростання кластера "інтелектуальних працівників" (knowledge workers), віртуальних форм організації праці, розширення аутсорсингу. Зміна ролі персоналу в сучасній економіці пов'язана також із збільшенням частки інноваційної складової у виробництві товарів і послуг (збільшується чисельність науково-дослідницького персоналу, масштаби інвестицій в науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР), ступінь захисту інтелектуальної власності, питома вага наукових робіт, виконуваних вузівським сектором, обсяг і темп виробництва високотехнологічної продукції).

Наростаючі проблеми в умовах глобалізації обумовлюють перехід до формування нового етапу в розвитку економічних відносин інтелектуальної економіки, особливостями якої є формування інноваційної екосистеми, впровадження новітніх технологій і Smart-мереж у всі сектори економіки,

створення та забезпечення продуктивної бізнес-середовища для підвищення ступеня інноваційності, оптимального використання природно-, енерго- і матеріальнозберігаючих технологій, забезпечення соціальної стабільності, розвиток "зеленої економіки".

Інтелектуалізація виробництва характеризується зростанням науково-дослідних розробок з подальшим їх впровадженням у виробництво на інноваційній основі, що вимагає розвитку інтелектуального потенціалу індивіда і підприємств в цілому.

Отже, перехід від одного системного рівня до іншого викликає якісна зміна всієї економічної системи, при цьому видозмінюються її функції, спрямованість і вектор розвитку, культурні цінності, основи відтворювального процесу. Тут мова йде не просто про адаптацію елементів системи до мінливих умовами, а про радикальні перетворення системоутворюючих компонент, що забезпечують рух на новий діалектичний рівень.

Список використаної літератури

1. Bell D. The Coming Post-Industrial Society. – N.-Y., 1973. – P. 20.
2. Каревіна О. Соціально-економічні орієнтації індивіда на перехідному етапі: поняття, структура, типологія / О. Каревіна // Соціальні виміри суспільства. – 2005. – №1. – С. 126 – 138.
3. Остропольська Є.В. Розвиток соціальної складової інноваційних процесів як чинник соціально-економічного зростання економіки України// Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №2. – С. 127-136.

Вільчинська Олена Миколаївна,

к.е.н., доцент кафедри

гуманітарних і фундаментальних

дисциплін Вінницького навчально-

наукового інституту економіки ТНЕУ

Лукіянчук Тетяна Володимирівна,

магістр Вінницького навчально-наукового

інституту економіки ТНЕУ

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

За сучасних умов ринкового господарства особливої важливості набуває оцінка та шляхи покращення фінансово-економічних показників діяльності